

SOMALIA

Historik	Somalia er en skrøbelig stat med meget svage offentlige institutioner. To årtier uden en central, effektiv regering og konstante interne stridigheder har uddybet fattigdommen og ført til en stærkt bekymrende humanitær situation med omfattende tab af menneskeliv. Somalias skrøbelige tilstand forstærker den ustabile situation på Afrikas Horn og kan have betydelig negativ indvirkning i såvel regionen som i Europa og Danmark, herunder gennem terrorgrupper med rod i Somalia men med forbindelser til Al Qaeda. Pirateriet, der har udspring i Somalias kystområder primært Puntland, har meget alvorlige konsekvenser for sikkerheden i regionen, den internationale skibstrafik og for den fri adgang til havnene på Østafrikas. Somalia kan opdeles i tre regioner, hvor Somaliland og Puntland er relativt stabile, mens det Sydlige og Centrale Somalia, hvor hovedstaden Mogadishu er hovedsædet for overgangsregeringen (TFG), er centrum for egentlige kamphandlinger. Danmark har siden 1997 ført en stadigt mere aktiv politik i Somalia, hvor målet er at bidrage til en fredelig, moderat og bæredygtig udvikling, som kan give den somaliske befolkning mulighed for at bekæmpe fattigdom og forbedre deres livsbetingelser.
Sektorvalg/ fokusområder	Konflikten i Somalia er yderst kompleks og nødvendiggør en fler-strengt tilgang for at bringe fred og stabilitet til landet. <i>Langsigtet udviklingsbistand</i> koncentreret i regionerne Somaliland og Puntland søger at fremme demokratiske processer, forsoning og reetablering af servicesystemer. Endvidere ydes støtte til TFG-kontrollerede områder af det sydlige og centrale Somalia med henblik på at understøtte centralregeringen (TFG) og den nationale forsoningsproces inden udgangen af overgangsperioden i august 2011. <i>Den humanitære bistand og nærområdeindsatsen</i> afhjælper de umiddelbare menneskelige behov og fokuserer på beskyttelse, forbedrede levevilkår, social infrastruktur og konflikthåndtering for flygtninge og internt fordrevne i Somalia og nabolandene. <i>Globalrammen</i> yder støtte til opbygning af østafrikansk fredsskabende kapacitet, som på sigt kunne indsættes i Somalia, samt til forebyggelse af pirateri, terrorisme og radikalisering bl.a. via bidrag til kystbevogtning og lønninger til sikkerhedsstyrker.
Udviklingsbehov	Tørke, økonomisk krise og en omfattende konflikt har medført, at den humanitære situation i Somalia er én af de værste i verden. Langt over en tredjedel af befolkningen vurderes at have behov for nødhjælp. Hvert syvende barn dør, inden de bliver fem år i det Sydlige og Centrale Somalia. Der er en stadig strøm af somaliske flygtninge til nabolandene, som har ført til fortsat stigende konflikter i grænseområderne. Hvis udviklingen skal vendes, er fødevarerhjælp ikke tilstrækkeligt. Der er også behov for at danne værn mod oprørsbevægelsen Al Shabab og andre ekstremistiske kræfter, der knytter stadigt tættere bånd til Al Qaeda. Derfor er aktiviteter rettet mod økonomisk genopretning, såsom landbrugsproduktion, husdyrhold, infrastruktur, beskæftigelsesfremme m.m. vigtige på sigt.
Relevans	Gennem et langvarigt engagement har Danmark opbygget tætte relationer med aktørerne i Somalia. Via nærområdebistanden har Danmark fundet en niche der, sammenholdt med Dansk Flygtningehjælps status som en af de største organisationer i landet, gør at Danmark spiller en central rolle i forhold til den humanitære situation og udvikling. Engagementet i Somalia har været med til at opbygge dansk ekspertise indenfor

	skrøbelige stater. Danmark har en egeninteresse i at dæmme op for radikalismen i Somalia, bekæmpe pirateriet og engagere den somaliske diaspora i Danmark i at bidrage til løsningen af konflikten i Somalia. Engagemenet i Somalia kræver samtænkning af de danske indsætter.														
Effekt og resultater	På trods af den dystre situation i Somalia, lykkes det for mange partnere at gennemføre en lang række aktiviteter, om end under svære forhold. Især i de mere fredelige dele af Somaliland og Puntland har den danske indsats bidraget til forbedret levevilkår for befolkningen og flygtninge i form af øget adgang til sociale ydelser og indkomst skabende aktiviteter. Danmark har spillet en central rolle i afholdelsen af det nylige præsidentvalg i Somaliland bl.a. via støtte til valgkommissionen. Indsætter i Somalia er forbundet med store risici – både for manglende resultater og misbrug, herunder at penge og leverancer falder i forkerte hænder. Men risiciene ved at undlade at yde støtte vurderes som større. Derfor overvåges bistanden meget tæt fra dansk side. Ligeledes vil en udvidelse af konflikten til det nuværende relativt fredelige Somaliland og Puntland kunne ødelægge mange års bistandsinvesteringer.														
Donoroverblik	De mest engagerede donorer er USA, FN, EU, UK, Italien, Sverige, Norge og Danmark, men også involveringen af arabiske lande er stigende. EU og USA tegner sig for ca. 30 procent af den samlede bistand hver. Somalia har over de seneste år påkaldt sig øget international interesse, hvor især det politiske engagement er gået markant op. Der er fokus på øget koordineringen mellem de internationale aktører både bistandsmæssigt og politisk.														
Særlige politiske hensyn	Somalias skrøbelige tilstand forstærker den ustabile situation på Afrikas Horn. De seneste bombninger i Kampala demonstrerer, at Al Shabab er i stand til at operere udenfor Somalias grænser. Det har betydelig negativ indvirkning i såvel regionen som i Europa og Danmark Pirateriaktiviteten ud for Somalias kyst er et yderligere argument for dansk engagement i Somalia.														
Særlige kommercielle interesser	Principperne for ejendomsretten til jord er uklar. På grund af den begrænsede statsmagt i Puntland, Somaliland og det centrale og sydlige Somalia har disse områder en ureguleret markedsøkonomi, der også indeholder både en traditionel ejendomsret til jord og privat ejerskab. Den juridiske sektor fungerer i mindre udstrækning i Somaliland og Puntland, mens billedet i det sydlige og centrale Somalia er mere broget. Der vil kunne være en dansk interesse knyttet til udvikling af transportkorridoren, der forbinder havnen i Berbera med Etiopien. Streng Sharia lovgivning eksisterer i Al Shabab kontrollerede områder, men generelt er denne del af landet præget af en vis form for lovløshed. Der er stærke danske kommercielle interesser knyttet til skibsfart langs Somalias kyst.														
Placering på internationale indeks for god regeringsførelse	<table border="1"> <tr> <td>Doing Business Index: 183 lande</td> <td>Ibrahim Index of African Governance: 53 lande</td> <td>Int. Property Rights Index: 125 lande</td> <td>Global Competitiveness Index: 139 lande</td> <td>Human Development Index: 169 lande</td> <td>Corruption Perception Index: 178 lande</td> <td>Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land</td> </tr> <tr> <td>Utilstrækkelig information</td> <td>53</td> <td>Utilstrækkelig information</td> <td>Utilstrækkelig information</td> <td>Utilstrækkelig information</td> <td>178</td> <td>Ikke frit</td> </tr> </table>	Doing Business Index: 183 lande	Ibrahim Index of African Governance: 53 lande	Int. Property Rights Index: 125 lande	Global Competitiveness Index: 139 lande	Human Development Index: 169 lande	Corruption Perception Index: 178 lande	Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land	Utilstrækkelig information	53	Utilstrækkelig information	Utilstrækkelig information	Utilstrækkelig information	178	Ikke frit
Doing Business Index: 183 lande	Ibrahim Index of African Governance: 53 lande	Int. Property Rights Index: 125 lande	Global Competitiveness Index: 139 lande	Human Development Index: 169 lande	Corruption Perception Index: 178 lande	Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land									
Utilstrækkelig information	53	Utilstrækkelig information	Utilstrækkelig information	Utilstrækkelig information	178	Ikke frit									